

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

ЩО НАСПРАВДІ РОБЛЯТЬ ДІТИ, КОЛИ ГРАЮТЬСЯ? ЯК ЇХ ПІДТРИМАТИ?

Кароліна Малек

Гра

- Найважливіша форма діяльності дитини, яка розвивається
- «Дитяча робота»

Дітей зазвичай не потрібно заохочувати до гри — вони просто починають бавитися

Що означає, що гра — це «робота» дитини?

- Створює можливості для досліджень, розвитку уваги, прийняття рішень
- Має вирішальне значення для гармонійного розвитку дитини в усіх сферах
 - **Соціальні навички** — спілкування, стосунки

Важливим у грі є те, що існують договірні обмеження, які можна змінювати за згодою учасників.

Гра з іншими — це «лабораторія», у якій дитина може здобувати різносторонній досвід взаємин з іншими:

- домовленість
- співпраця
- конфлікт
- переговори та пошук спільних рішень

Що означає, що дитяча гра — це «робота»?

Під час гри дитина, крім усього, вчиться

- розпізнавати свої емоції та контролювати їх
- розпізнавати свої потреби та уподобання
- долати стрес

Як діти граються?

- Різні форми гри
- Поділ на три типи (згідно з М. Жебровською)
 - **Тематичні ігри:**
 - Дитина грає різні ролі, наділяє предмети функціями, притаманними іншим предметам (розвиток уяви, розуміння світу та створення власного його бачення);
 - **Будівельні ігри:**
 - Будування з кубиків, камінчиків, паперу, глини, паличок, гілок, шишок і т. д. Дитина в цих іграх ставить перед собою мету (що має бути створено), визначає способи її досягнення (матеріали), планує етапи роботи. Іноді дитина взаємодіє з групою, в якій кожному учаснику відведена своя роль.
 - Після гри залишається слід — витвір дитини.

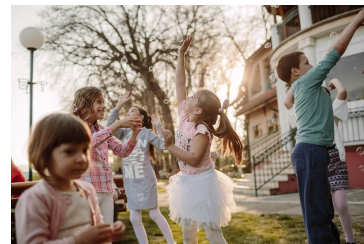
Елементи тематичних та будівельних ігор пов'язані між собою.
 - **Рухливі ігри:**
 - Сприяють розвитку загальної фізичної форми, координації рухів та просторової орієнтації, допомагають у саморегуляції.

Що дає гра З КИМОСЬ?

Діти можуть гратися одне біля одного або одне з одним, разом.

Разом починаємо гратися тоді, коли у нас з'являється цікавість до однолітків (дошкільний вік).

Спільна гра дітей розвивається — від простої спільної діяльності до спільного творення складних «світів».

Ігровий світ:

Отже, під час гри ми будуємо:

- світ активності та емоцій, які можна переживати **з іншою дитиною.**
- можемо помітити, що «у мене — так як у неї/нього, а у неї/нього — як у мене»
- можемо спостерігати за відмінностями — тоді можна чи потрібно домовлятися, наприклад, про правила гри

Що відбувається чи може відбуватися в дитячій грі?

1. Гра є природним контекстом, в якому діти виражають себе, переживають себе: своє тіло, свої уміння, свої емоції
2. Гра може бути простором, в якому будуть «розіграватися» почуття, які супроводять дітей і які важко пережити де-інде... У грі це можливо, тому що:
 - це лише «гра» — усе відбувається «немовби»
 - усе під певним контролем дитини

Гра створює можливості

- Для контакту дитини зі своїми емоціями — у грі вони «на поверхні»
 - Для їх вираження у присутності інших (у безпеці, тому що все відбувається «немовби»)
 - Для прямої зустрічі з ними
 - Для контролю і саморегуляції — наприклад, наскільки я злий/наляканий
- У грі можна «відпрацювати» свій досвід.

Саме тому серед дітей бувають «капосні» та «неправильні» ігри.
Це відповідь на сувору реальність.

«Погана» гра

1. 6-річний хлопчик будує вежу з кубиків, потім з поштовхом руйнує її, розкидаючи кубики по всій кімнаті. Потім будує знову. І знову нищить. І знов, і знов...
2. На перерві діти (10-11 років) грають у війну. Ховаються під партами, немов в окопах, стріляють один в одного з «олівцевих пістолетів»...
3. 9-річна дівчинка, малюючи з друзями, наполягає на тому, що кольорові олівці мають лежати в певному порядку, і гнівно реагує, коли хтось із друзів покладе олівець не туди...

ЯК РЕАГУВАТИ?

першим ділом... ЯК ЦЕ СЛІД РОЗУМІТИ?

Що робити?

- **Дозволити гратися.**
- Бути «охоронцем меж», щоб гра була безпечною.
- Про межі дитини ми дбаємо, йдучи за нею.
- А про свої межі дбаємо, відходячи від неї, коли дитина робить те, що нам може загрожувати, по можливості показуючи дитині інший спосіб позбутися розчарування.
- Про межі інших дітей — зниження енергетичного рівня гри/взаємодії, забезпечення потрібної кількості руху і, перш за все, відповідність простору, матеріалів, видів діяльності можливостям дітей (їхньому віку, рівню розвитку).

Подумайте, чи не є гра запрошенням до розмови.

Дякую!